

Annie Ernauxová překládá svět do slov

Kristýna Skalníková

Po dvojici novel *Místo* a *Obyčejná žena* se dalším, a snad ne posledním tuzemským překladem rozsáhlého díla čerstvé francouzské nobelistky Annie Ernauxové stávají autobiograficky laděné *Roky* (Host, 280 stran, 399 Kč). Létem nacistické okupace domoviny, kdy se literátka narodila, počíná vyprávět o éře vlastního života až do pozdního věku v roce 2006.

„Paměť, stejně jako sexuální touha, nemá konce. Propojuje mrtvé s živými, skutečné bytosti s představami, sny s minulostí,“ vystihuje počín hned v úvodu.

Roky jsou žánrově obtížně uchopitelné, do zařazení k deníku či standardní podoby memoárů mají daleko. Autorka píše sice kontinuálně, nicméně s evidentním mírným odstupem času, který jí dovoluje nenechat si zkreslovat vzpomínky momen-

tálními emocemi, a naopak na minulost pohlížet s reflexí sebe sama i kritickými úvahami o pokolení válečných dětí, jehož je součástí.

Ernauxová text nepřekračuje posloupností jednotlivých dekad, ale osobními událostmi, uvozenými komplexními popisy zašlých rodinných fotografií a následně záběrů z domácích videí, které dávají tušit další etapu a novou perspektivu okolního světa.

Obrazy prosycenými dějinnými okamžiky a zároveň silnými smyslovými vjemy či záblesky tehdejších fenoménů, které nenávratně mizí s pokrokem, překládá realitu do slov. Historie politických změn se ve spisovatelčině podání křížuje se spotřebiči, značkami, popkulturou a celospolečenskou náladou.

Neexistuje zde pouze já, avšak zobecňující my, případně oni. První osobou množného čísla hovoří hlasem generace, jež

i v době po formálním ukončení soupeření USA se Sovětským svazem žila v „jiné Evropě“, čímž naráží na nepochopení konfliktu v bývalé Jugoslávii.

Právě díky tomu může mnohé předat také středoevropskému čtenářstvu. Poznávat pronikavou mysl intelektuálky, jež vedle západních reálií uvažuje globálněji o rozdílech s postkomunistickými státy, přecházejícími k liberalizaci poměrů a konzumerismu, je nanejvýš pozoruhodné.